

Župa i crkva na ladimirevačkom području prvi puta se spominju 1332. godine. Tada se u crkvenim popisima spominje župa i crkva Svetih Kuzme i Damjana. Za crkvu nam kasnija vrela kazuju da je bila građena od pečene opeke i nalazila se na današnjemu starom ladimirevačkom groblju nedaleko od nestalog sela Kuzminci. Župa je u to vrijeme spadala zajedno s okolnim župama u Osuvački arhiđakonat Pečuške biskupije.

Navedena crkva, kao i župa, opstale su tijekom nadolazećih stoljeća, jer se spominju krajem šesnaestoga stoljeća u osmanlijskim poreznim popisima, a u sedamnaestom stoljeću imamo brojna svjedočenja papinskih vizitatora koji tada obilaze ove krajeve želeći obnoviti i učvrstiti vjeru ovdašnjih vjernika. Tako je ovu župu pohodio u dva navrata i poznati isusovac Bartol Kašić, koji je posvjedočio da je ovdašnja župa jedna od rijetkih preostalih katoličkih župa u ovome dijelu Slavonije, koja ima svojega župnika iz redova biskupijskoga svećenstva i zidanu crkvu.

Župa je ostala bez svećenika nakon 1664. godine u smutnjama i ratovima koji su počeli na ovdašnjim prostorima. Tada su zbog teškoga haranja krimskih Tatara po Slavoniji i Srijemu napušteni svi okolni zaseoci i njihovo stanovništvo se povlači u Ladimirevce koji su u okruženju bara, vodotoka i močvara, te odmaknuti od carske ceste, pružali kakvu-takvu sigurnost. U Ladimirevcima je tada postojala jednostavna drvena bogomolja bez zvonika i omazana blatom posvećena svetom Petru Apostolu (prema vizitaciji iz 1738. godine), koja je spadala pod župu u Petrijevcima i u kojoj su župnici bili franjevci. Franjevci su 1754. godine promijenili dotadašnjeg titulara crkve i odredili da je crkva od tada posvećena franjevačkom svecu svetom Petru Alkantarskome.

Početak osamnaestoga stoljeća ovdašnje župe spadaju pod nadležnost Zagrebačke biskupije, ali su nakon razgraničenja među biskupijama koje je proveo kardinal Kolonić 1733. godine zbog tradicije opet potpale pod biskupsku vlast pečuških biskupa. Istovremeno počinje potiskivanje franjevac iz ovdašnjih župa i njih sve više zamjenjuju svjetovni svećenici Pečuške biskupije (petrovci).

Ovi biskupi 1789. godine poduzimaju u Valpovštini veliku reorganizaciju župa i tada se u Ladimirevcima uspostavlja župa Svetoga Križa s filijalom u Bizovcu. Naime, nakon 1871. godine kada su franjevci većinom vraćeni u samostane, pečuška biskupija promijenila je titulara crkve u Ladimirevcima posvećujući istu Svetom Križu, pa je prema titularu ladimirevačke crkve i novoformirana župa dobila naziv.

Međutim, već nakon desetak godina župa je biskupijskim dekretom iz 1802. godine pravno, a 1810. godine i praktično preseljena u Bizovac u kojemu je podignuta nova crkva posvećena svetom Mateju Evanđelistu. Istovremeno je trošna blatom omazana ladimirevačka crkva biskupovom odlukom bila zatvorena za bogoslužje. Tako ladimirevačka crkva postaje filijalom bizovačke župe. Ladimirevcima je obnovljen status župe nakon gotovo dvjesto godina (3. kolovoza 1994. godine) pod nazivom Uzvišenja Svetog Križa čiji se crkveni god svetkuje 14. rujna. Župi je od 22. srpnja 2002. godine priključena filijalna crkva svete Marije Magdalene u Marjančacima.

Nakon što su od stare crkve Svetih Kuzme i Damjana ostali samo ostaci zidova, ona je početkom devetnaestoga stoljeća srušena i materijal je ugrađen u novu crkvu Uzvišenja Svetog Križa koju su Ladimirevčani gradili od 1803. do 1815. godine. Naime, gubitak župe i biskupova zabrana bogoslužja u dotrajaloj crkvi, potaknuli su ovdašnje vjernike da izgrade novu crkvu, kojoj su 1827. godine dogradili sakristiju, a 1829. godine je sredstvima naroda i oslikana. Navedena crkva je tijekom godina više ili manje popravljana i održavana, ali je tek u razdoblju 2000. do 2006. godine potpuno rekonstruirana i dograđena novcem vjernika i biskupije.

Sami vjernici su u razdoblju 1989. do 1994. godine izgradili vlastitim sredstvima i radom novi župni stan i time stvorili uvjete za povratak župe u mjesto.

U starim popisima iz 1332. do 1335. godine se kao župnici crkve Svetih Kuzme i Damjana spominju Kuzma, Toma i Jakov, dok turski porezni defter (popis) iz 1579. godine spominje da u

Crkva u Ladimirevcima

Autor Darko Grgić

Kuzmircima živi «Ištefan svećenik» i «pop Pavišev». Don Martin iz Kaptola bio je župnik iste župe 1660. godine, dok je prvi župnik u Ladimirevcima bio 1789. godine Petar Leaković iz Bošnjaka. Nakon uspostave župe Uzvišenja Svetog Križa 1994. godine za upravitelja župe došao je prognani župnik iz Berka Borislav Romić, a od 2. kolovoza 1998. godine Ladimirevci imaju prvog župnika novoobnovljene župe Franju Bodonjija.

U Ladimirevcima je rođeno pet svećenika: Grgur Odobašić, rođen 1. travnja 1747. godine, zaređen 11. siječnja 1775. godine, dugogodišnji župnik u Marijancima; Fabijan Parmačević, rođen 1788. godine, zaređen 2. travnja 1805. godine, župnik u Osijeku; Franjo Hlobik, rođen 15. kolovoza 1906., mladu misu slavio je 21. travnja 1929. godine, umro mučeničkom smrću 1945. godine; Josip Ćuraj mladu misu slavio je 1974. godine, te Matej Glavica rođen 26. svibnja 1983. godine, mladomisnik 6. srpnja 2008. godine.

{gallery}crkva{/gallery}